

Η ΕΡΕΥΝΑ

Υπάρχουν κορίτσια που παντρεύονται από τα 12

Η ΠΡΩΤΗ επίσημη καταγραφή για τις συνθήκες ζωής των Ρομά που κατοικούν στον οικισμό Βλυχό των Μεγάρων. Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από την περιφέρεια κι έγινε για να αποτυπωθεί η εικόνα του πληθυσμού και να ληφθούν παρεμβατικά μέτρα που θα οδηγήσουν σταδιακά στην κοινωνική ένταξη των Ρομά.

Τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας που παρουσιάστηκε πριν από λίγες μέρες από την Περιφέρεια Αττικής:

- 61,6% των ατόμων άνω των πέντε ετών δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση, 20,6% και 21,3% ξέρουν λίγο να διαβάζουν και να γράφουν, 13,3% και 12,5% ξέρουν αρκετά, ενώ μόλις 4,5% δηλώνουν ότι ξέρουν πολύ καλά ανάγνωση και γραφή.

- Τα παιδιά σταματούν το σχολείο για τρεις κυρίως λόγους. Είτε για να δουλέψουν (22,09%) είτε γιατί μετακινούνται οι γονείς τους (18,02%) είτε επειδή παντρεύονται (16,86%). Υπάρχουν Ρομά, κυρίως κορίτσια, που παντρεύονται από τα 12.

- Το 26,4% των Ρομά ζει σε παράγκες. Από το σύνολο των νοικοκυριών, πολλά δεν διαθέτουν ούτε καν τα στοιχειώδη αγαθά. Το 31,2% των Ρομά δεν έχει ηλεκτρικό ψυγείο, το 40,65% δεν έχει ηλεκτρικό φούρνο και το 43,7% ηλεκτρική εστία. Το 4,6% δήλωσε ότι δεν είχε ποτέ ηλεκτρικό ρεύμα και 11 νοικοκυριά καταγράφηκαν χωρίς καμία πρόσβαση σε νερό. Κανένα σπίτι δεν έχει σταθερό τηλέφωνο.

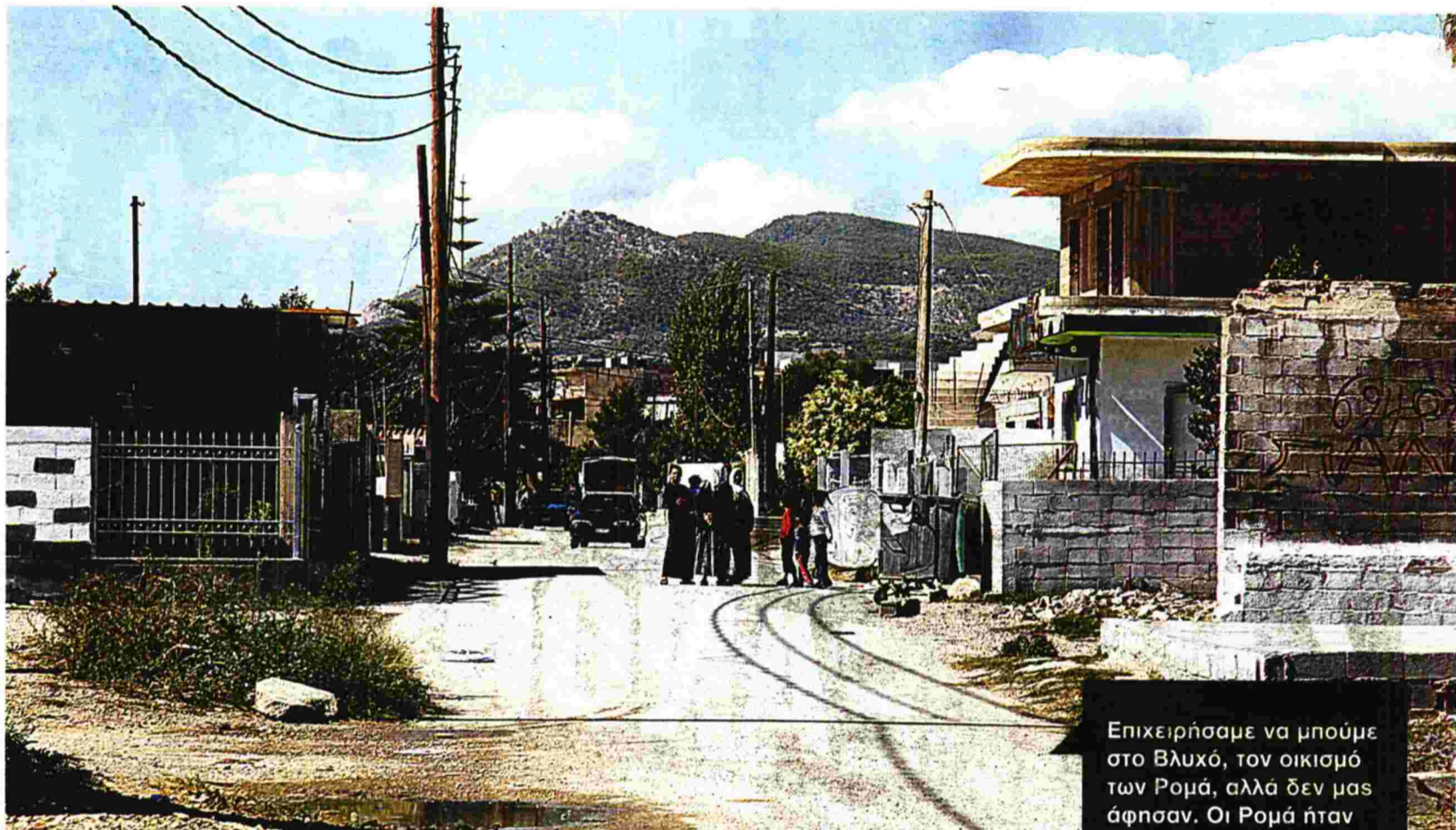
- Η πλειοψηφία των Ρομά στο Βλυχό ασχολείται με το εμπόριο - 26,5% (305 άτομα) δήλωσαν γυρολόγοι. Οι υπόλοιποι κάνουν ευκαιριακά μεροκάματα.

- Το 31,8% δεν έχει επισκεφθεί ποτέ κάποια δομή υγείας, το 57,4% δήλωσε πως έχει επισκεφθεί μία φορά δημόσιο νοσοκομείο ή κέντρο υγείας, το 11,2% έχει επισκεφθεί γιατρό του ΕΟΠΥΥ, το 10,4% ιδιώτη γιατρό και μόλις το 2,4% είχε επισκεφθεί το Ιατροκοινωνικό Κέντρο.

- Το 31,8% δεν έχει εμβολιαστεί ποτέ.

- Το 79,1% των Ρομά δήλωσε ότι τον τελευταίο χρόνο έχει βιώσει διακρίσεις. Από αυτό το ποσοστό, το 39,1% δήλωσε ότι οι διακρίσεις αναφέρονται στην καθημερινή του ζωή. Το 31% δήλωσε ότι έχει υποστεί διακρίσεις και αρνητική αντιμετώπιση στις δημόσιες υπηρεσίες.

- Στη συντριπτική τους πλειοψηφία, οι 3 στους 4 κατοίκους (72,2%) στον Βλυχό δήλωσαν ότι δεν είναι ευχαριστημένοι από την περιοχή στην οποία κατοικούν.

Επιχειρήσαμε να μπούμε στο Βλυχό, τον οικισμό των Ρομά, αλλά δεν μας άφησαν. Οι Ρομά ήταν αγριεμένοι γιατί η ΔΕΗ είχε αποσυνδέσει κάποια καλώδια που έκλεβαν ρεύμα από τις κολόνες

Μέγαρο

Ζουν με τον φόβο ατυχήματος και τον εφιάλτη της ρύπανσης

Αν και η πόλη βρίσκεται σε προνομιακή γεωγραφική θέση, είναι περικυκλωμένη από ρυπογόνους εγκαταστάσεις με τον αγωγό φυσικού αερίου να περνάει από κάτω και τώρα να «απειλείται» με τη δημιουργία ορυχείων βωξίτη

ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΛΙΑΤΣΟΥ

Πλσιάζοντας στο 406 χιλιόμετρο της Εθνικής Οδού Αθηνών - Κορίνθου, υπήρχε για χρόνια ένα σημάδι αλάνθαστο ότι έφτανες στα Μέγαρο. Ήταν η μυρωδιά από τα πτηνοτροφεία. Στη συνέχεια τα πτηνοτροφεία εκσυγχρονίστηκαν. Η μυρωδιά έφυγε. Αλλά τα Μέγαρο δεν γλίτωσαν. Γιατί μετά ήρθαν τα χειρότερα.

Σε μια προνομιακή γεωγραφική θέση, ανάμεσα σε δύο βουνά, τα Γεράνεια Ορη και το όρος Πατέρα, ανάμεσα σε δύο κόλπους, τον Σαρωνικό και τον Κορινθιακό, με 186.000 στρέμματα καλλιεργούμενες εκτάσεις και βοσκοτόπια που μπορούν να θρέψουν όλο το Λεκανοπέδιο, η γη της Μεγαρίδας βουλιάζει περιβαλλοντικά.

Περικυκλωμένοι κυριολεκτικά από ρυπογόνους εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου, οι 37.000 κάτοικοι των Μεγάρων κοιμούνται και ξυπνούν με τον φόβο ενός ατυχήματος. Ο αγωγός φυσικού αερίου περνάει κάτω από την πόλη διασχίζοντας όλη την

έκταση του δήμου, κατεβαίνει από το Καντήλι, συνεχίζει ανατολικά και πάει στο Λουτράκι. Μόνο που τα Μέγαρο δεν είναι καν στην πρόβλεψη να πάρουν φυσικό αέριο. Στην ευρύτερη περιοχή της Μεγαρίδας λειτουργούν σήμερα 130 βιομηχανικές μονάδες και 560 βιοτεχνίες, παρουσιάζοντας πτώση κατά 25% συγκριτικά με τα στοιχεία του 2010.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, ένας νέος εφιάλτης πλανάται πάνω από την πόλη και σκιάζει τους κατοίκους της τους τελευταίους μήνες. Η δημιουργία ορυχείων βωξίτη. Η περιοχή έχει επιλεγεί για διερευνητικές γεωτρήσεις προκειμένου να διαπιστωθεί αν στη γη της

Μεγαρίδας υπάρχουν κοιτάσματα βωξίτη.

ΔΙΠΛΑ ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ. Για τις εργασίες αυτές έχει ήδη σηματοδοτηθεί περιοχή 50.000 στρεμμάτων κάτω από τα Γεράνεια Ορη, στην οποία, εφόσον δοθεί άδεια, θα γίνουν 15 ερευνητικές γεωτρήσεις με την προοπτική σε καθεμία από τις 15 να γίνουν επιπλέον 8 ερευνητικές γεωτρήσεις πύκνωσης, ανεβάζοντας το αριθμό των γεωτρήσεων στις 135 συνολικά. Η ζώνη των 50.000 στρεμμάτων περνάει δίπλα από την πόλη των Μεγάρων, ενώ περιλαμβάνει μέσα της και οικισμούς όπως η Κινέτα, το Πανόραμα Μεγάρων κ.ά.

«Δεν θα αφήσουμε κι άλλη καταστροφή στη γη μας, τα νερά, την ποιότητα και την ποσότητα του αέρα που αναπνέουν τα παιδιά μας». «Τα μεταλλεία θα είναι η χαρακτηριστική βολή στην πόλη μας» απαντούν σύσσωμοι ο δήμος, οι κάτοικοι και όλοι οι φορείς της πόλης που δηλώνουν αποφασισμένοι να τα εμποδίσουν με κάθε τρόπο. «Τα προϊόντα μας θα απαξιωθούν, ποιος θα αγοράζει κηπευτικά από μια περιοχή που θα έχει ορυχεία δίπλα στις καλλιέργειες».

Εχει σηματοδοτηθεί περιοχή 50.000 στρεμμάτων κάτω από τα Γεράνεια Ορη, στην οποία, εφόσον δοθεί άδεια, θα γίνουν 15 ερευνητικές γεωτρήσεις

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΝ

«Θα είναι η ταφόπλακα της πόλης»

«**Η** άνατο στον πρωτογενή τομέα, καταστροφή οικονομική και περιβαλλοντική, υποβάθμιση της περιοχής, απαξίωση των προϊόντων και ανεργία». Ο δήμαρχος Μεγαρέων Γρηγόρης Σταμούλης εξηγεί στα «ΝΕΑ» γιατί η δημιουργία ορυχείων βωξίτη που σχεδιάζεται να γίνουν στα Γεράνια Όρη, όπου υπάρχουν 945 είδη σπάνιων φυτών, θα είναι η ταφόπλακα της πόλης. Έχοντας στο πλευρό του όλους τους κατοίκους, τους φορείς και τους συλλόγους της περιοχής, ο Δήμος Μεγαρέων έκανε την περασμένη Τετάρτη μεγάλη συγκέντρωση διαμαρτυρίας στην κεντρική πλατεία της πόλης.

Πώς είναι να ζείτε σε μια πόλη περικυκλωμένη από εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου;

Τόσο οι άνθρωποι και η ασφάλειά μας όσο και το περιβάλλον διατρέχουν μόνιμο κίνδυνο. Με αυτόν τον φόβο ζούμε. Ο κίνδυνος ατυχήματος είναι πάντα υπαρκτός. Σε τέτοιες εγκαταστάσεις που έχουμε εδώ, το ατύχημα – αν συμβεί – θα είναι πολύ σοβαρό, με συνέπειες ολέθριες σε ανθρώπινες ζωές και στο περιβάλλον.

Δεν λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας;

Μας λένε ότι υπάρχουν μέτρα, αλλά οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν είναι τεράστιοι, διότι βλέπουμε σε όλο τον κόσμο τι σημαίνει ατύχημα με αέριο και μάλιστα όταν αυτό συμβαίνει σε μικρές εγκαταστάσεις, όπως είναι τα δίκτυα πόλεων, όπου καταστρέφονται κτίρια και χάνονται ζωές ανθρώπων. Δεν θέλω να σκεφτώ τι θα γίνει στη μείζονα περιοχή μας, σε περίπτωση ατυχήματος.

Θα γίνουν τελικά γεωτρήσεις για ορυχεία βωξίτη;

Θέλουμε να πιστεύουμε πως η κυβέρνηση, που δείχνει να έχει ευαισθησία στο περιβάλλον, δεν θα θελήσει να καταστρέψει την περιοχή μας για να αποκομίσει οικονομικά οφέλη, όταν σύσσωμοι δήμος, σύλλογοι, συνεταιρισμοί και σωματεία αντιδρούν σε αυτό το ενδεχόμενο. Τα σχέδιά μας είναι να αναπτύξουμε την περιοχή μας μέσα από τον τουρισμό και δράσεις που αφορούν τον πρωτογενή τομέα. Οι ερευνητικές γεωτρήσεις βεβαίως από μόνες τους δεν φέρνουν καταστροφή, αλλά είναι ηλιού φαινότατο πως γίνονται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων βωξίτη,

οπότε το αμέσως επόμενο βήμα θα είναι η δημιουργία ορυχείων βωξίτη.

Πιστεύετε ότι θα δοθεί άδεια;

Το αίτημά της εταιρείας για «Ερευνα κοιτασμάτων βωξίτη στα Μέγαρα Αττικής» βρίσκεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία συγκεντρώνει εισηγήσεις από αρμόδιους φορείς, προκειμένου να εκδώσει, ή όχι, άδεια. Ευελπιστούμε πως ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δεν θα δει το θέμα μόνο από την τυπική - γραφειοκρατική σκοπιά, αλλά θα εξετάσει και την πολιτική και κοινωνική διάσταση και τη μεγάλη αναταραχή και αναστάτωση που θα επιφέρει στην τοπική κοινωνία η πιθανή έγκριση της άδειας.

Υπάρχουν κάποιος που λένε ότι τα μεταλλεία θα φέρουν ανάπτυξη στην περιοχή. Δεν το συμμερίζεστε;

Όση ανάπτυξη φέρανε στον Νομό Φωκίδας όπου λειτουργούν ορυχεία βωξίτη και κατάντησε ο πιο φωτός νομός της χώρας. Η περιοχή θα καταστραφεί και οικονομικά και περιβαλλοντικά. Ναι, θα δώσουν κάποιες θέσεις εργασίας, αλλά θα στείλουν στην ανεργία εκατοντάδες. Η περιοχή θα υποβαθμιστεί και θα απαξιωθεί. Ποιος θα θέλει να αγοράσει γεωργικά προϊόντα από περιοχές όπου λειτουργούν ορυχεία βωξίτη; Ποιος θα θέλει να επενδύσει σε μια τέτοια περιοχή; Ποιος θα θέλει να κάνει τουρισμό; Πώς θα αναπτυχθεί ο πρωτογενής τομέας, που είναι το μεγάλο όπλο της περιοχής, αφού θα έχουν καταστραφεί και αλλοιωθεί τεράστιες εκτάσεις και θα έχουν υποστεί βλάβη τα ύδατά τους;

Τι θα κάνετε, εάν δοθεί άδεια;

Εάν δοθεί άδεια, που απευχόμαστε, είμαστε όλοι αποφασισμένοι να φθάσουμε στα άκρα. Δεν θα επιτρέψουμε στα μηχανήματα της εταιρείας να εργαστούν στην περιοχή. Θα γίνουν μάχες σώμα με σώμα. Δεν θα αφήσουμε να καταστραφούν η περιοχή και το περιβάλλον, που ανήκουν στα παιδιά μας. Θέλουμε την ανάπτυξη που εμείς σχεδιάζουμε για τον τόπο μας. Έχουμε ήδη εκπονήσει μελέτη για τη στρατηγική ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της περιοχής, καθώς και μελέτη για τον πολιτιστικό τουρισμό.

«Θα γίνουν μάχες σώμα με σώμα. Δεν θα αφήσουμε να καταστραφεί η περιοχή και το περιβάλλον, που ανήκει στα παιδιά μας, από τα ορυχεία βωξίτη» λέει στα «ΝΕΑ» ο δήμαρχος Μεγαρέων Γρηγόρης Σταμούλης

«Καταφέραμε να εμβολιάσουμε αρκετά παιδιά» λέει στα «ΝΕΑ» η Χαρούλα Λιακοπούλου που είναι Ρομά, μένει στο Βλυκό και την έχει ορίσει το Πανεπιστήμιο Αθηνών ως διαμεσολαβήτρια στον οικισμό

ΧΩΡΙΣ ΡΕΥΜΑ ΑΛΛΑ ΜΕ... ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ!

Ένα γκέτο με παράγκες και χλιδάτες μονοκατοικίες

ΤΟ ΒΛΥΧΟ, ένας από τους μεγαλύτερους οικισμούς των Ρομά, σύμφωνα με την επίσημη καταγραφή της Περιφέρειας Δυτικής Αττικής, έχει 1.725 κατοίκους, που αποτελούν το 4,7% του πληθυσμού των Μεγαρέων. Ο καταυλισμός έχει αυτοσχέδιες παράγκες, μερικά πιο οργανωμένα καταλύματα και κάποιες χλιδάτες μονοκατοικίες.

Δρόμοι δεν υπάρχουν. Ο καθένας χτίζει όπου θέλει. Η ΔΕΗ έχει εγκαταστήσει κολόνες για φωτισμό, αλλά οι λάμπες είναι μονίμως σπασμένες. Τα σπίτια, αν και δεν παίρνουν ρεύμα από τη ΔΕΗ, έχουν προβολείς και κάποια και κλιματιστικά μηχανήματα. Η εξήγηση είναι απλή, μας λένε: «Τραβάνε καλώδια από τις κολόνες και κλέβουν ρεύμα».

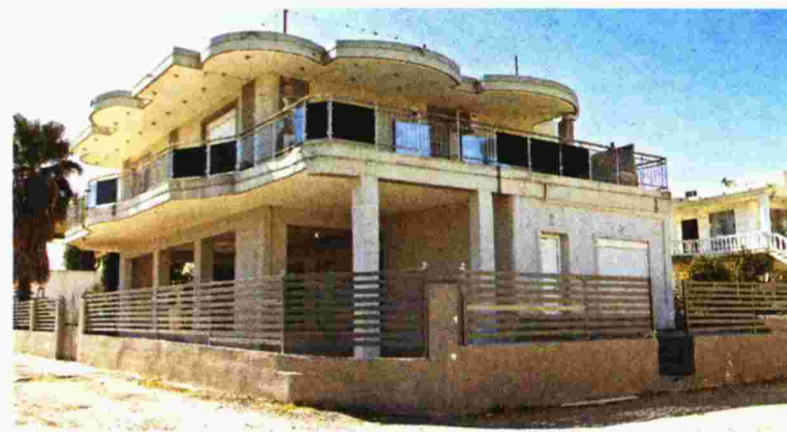
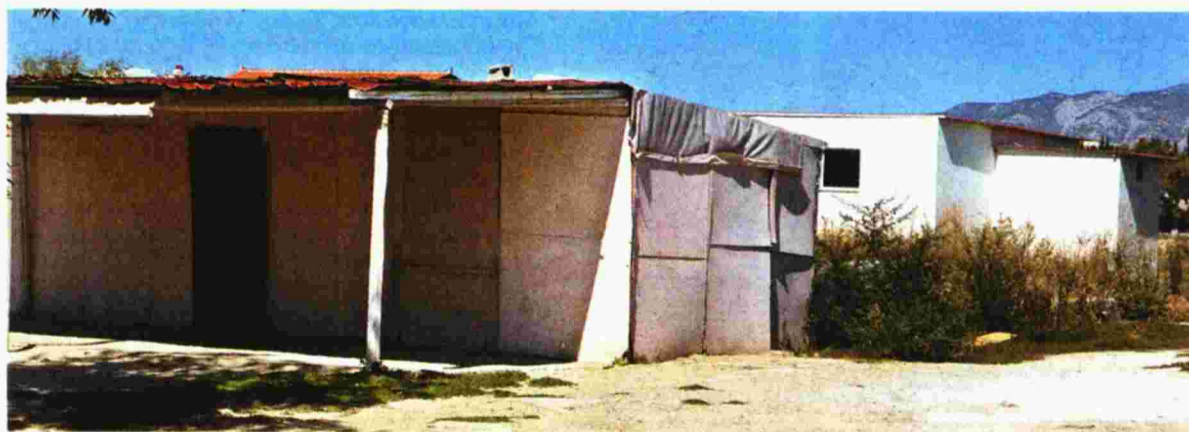
Γκέτο χαρακτηρίζουν τον οικισμό οι Μεγαρίτες. «Η Αστυνομία για να επέμβει πρέπει να σχεδιάσει οργανωμένη επιχείρηση» λέει ο δήμαρχος Γρηγόρης Σταμούλης. «Τα όπλα κυκλοφορούν ελεύθερα, όταν έχουν γλέντι μπορεί να πυροβολούν και τρεις μέρες συνεχώς».

Επιχειρήσαμε να μπούμε στο Βλυκό το μεσημέρι της περασμένης Δευτέρας. Δεν μας άφησαν. Οι Ρομά ήταν αγριεμένοι γιατί η ΔΕΗ είχε αποσυνδέσει κάποια καλώδια και τους έκοψε το ρεύμα. Το τζιπ της Αστυνομίας που βρισκόταν στο όριο του συνοικισμού είχε σπασμένο παρμπρίζ – «Το είχαν πετροβολήσει».

Η ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΡΙΑ. Η Χαρούλα Λιακοπούλου είναι Ρομά και μένει στο Βλυκό. Πριν εγκατασταθεί εδώ ήταν στα Λιόσια και μάθαινε στα παιδιά των Ρομά γραφή, ανάγνωση και μαθηματικά. Σήμερα την έχει ορίσει το Πανεπιστήμιο Αθηνών ως διαμεσολαβήτρια στον οικισμό. Ο ρόλος της είναι να μπαίνει στα σπίτια των Ρομά και να τους ενημερώνει. Προσπαθεί να πείσει τους γονείς να στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο, να τους κάνουν εμβόλια, να πηγαίνουν στον γιατρό. Πριν από λίγες ημέρες ήρθε εδώ ένα κλιμάκιο του ΚΕΕΛ. «Καταφέραμε να εμβολιάσουμε αρκετά παιδιά» λέει.

Γιατί παρατάνε τα παιδιά το σχολείο; τη ρωτάμε. «Συνήθως γιατί ο μπαμπάς φεύγει σε ταξίδι για δουλειές και παίρνει την οικογένεια μαζί του. Έτσι το 'χουν οι Ρομά, θέλουν να είναι συνεχώς όλοι μαζί ενωμένοι».

Παντρεύονται και σε μικρή ηλικία; «Ναι, στα 12, 13. Υπάρχουν παιδιά που παντρεύονται κι έτσι αφήνουν το σχολείο. Χρειάζεται προσπάθεια, αλλά σιγά σιγά βελτιώνεται η κατάσταση».

Από τη μία είναι οι παράγκες και από την άλλη οι πολυτελείς μονοκατοικίες στο Βλυκό, έναν από τους μεγαλύτερους οικισμούς των Ρομά στα Μέγαρα

▶ **ΕΚΑΠΤΥ:** ΑΛΛΟΣ ΕΝΑΣ ΑΜΑΡΤΩΛΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Αρπαχτές με πιστοποίηση

Πάρι αδιαφάνειας πολλών εκατομμυρίων ευρώ βρισκόταν σε εξέλιξη για χρόνια στο ΕΚΑΠΤΥ, στο οποίο εμπλέκονται τόσο οι διοικήσεις του οργανισμού όσο και οι υπουργοί Υγείας που τις διόριζαν. Αποκαλύψεις για σειρά έργων που ανέλαβε επί πληρωμή ο οργανισμός και δεν έγιναν ποτέ, για τήρηση διπλών βιβλίων και καταγγελίες υπαλλήλων για φωτογραφικές πιστοποιήσεις που ζημίωναν το Δημόσιο και κατέληξαν στο αρχείο.

ΣΕΛ. 24, 33-34

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΤΩΝ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ**

ΕΚΑΠΤΥ: ένα διαχρονικό σκάνδαλο στην Υγεία

Πώς από φορέας αξιολόγησης τεχνολογιών της Υγείας μεταμορφώθηκε σε θίασο διαπλοκής με ηθικούς αυτουργούς τις ηγεσίες του υπουργείου Υγείας και φυσικούς αυτουργούς τις ηγετικές ομάδες που κατά καιρούς το διπύθυναν. Αδιαφανή διαχείριση προγραμμάτων ΕΣΠΑ, γνωμοδοτήσεις για την αγορά ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού από το ΕΣΥ κατά... βούλψη και εικονικές αγορές εκατομμυρίων συνθέτουν την αμαρτωλή ιστορία του ΕΚΑΠΤΥ, ενός οργανισμού που βρίσκεται στο χείλος της απαξίωσης

Μ **Της ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ**

ια «καλά φυλασσομένη» φωλιά διαπλοκής, εξυπρέτησης ιδιοτελών συμφερόντων σε βάρος του Δημοσίου, σε ανοικτή γραμμή με τις πρώην πολιτικές ηγεσίες του υπουργείου Υγείας ήταν τουλάχιστον για μία δεκαετία (2006-2015) το πρώην Ερευνητικό Κέντρο Βιολογικών Υλικών Α.Ε. (ΕΚΕΒΥΛ), νυν Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης Ποιότητας Τεχνολογίας Υγείας Α.Ε. (ΕΚΑΠΤΥ).

Το χρονοβόρο ξέμπλεγμα του κουβαριού της αδιαφάνειας και των ατασθαλιών σε ακόμα έναν δημόσιο οργανισμό, αλλά και το θέμα της βιωσιμότητας του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., που κινδυνεύει εξαιτίας της κακοδιαχείρισης του παρελθόντος, έχει να αντιμετωπίσει η σημερινή ηγεσία του υπουργείου Υγείας.

Όπως προκύπτει από τη διερεύνηση του παρελθόντος, ο πυλώνας διαφύλαξης της ποιότητας της τεχνολογίας και των οικονομικών της δημόσιας υγείας, που ήταν και ο προορισμός του ΕΚΑΠΤΥ, σταδιακά στη δεκαετία 2006-2015 μετασχηματίστηκε σε πρωταγωνιστή ενός θιάσου διαπλοκής, με ηθικούς αυτουργούς τις ηγεσίες του υπουργείου Υγείας και φυσικούς αυτουργούς τις ηγετικές ομάδες που κατά καιρούς το διπύθυναν.

Το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., πρώην ΕΚΕΒΥΛ, ιδρύθηκε το 1988 ως θυγατρική εταιρεία του ΕΟΦ που κατέχει το 88% και του υπουργείου Οικονομικών που κατέχει το 12%. Το 1997 το ΕΚΕΒΥΛ ορίστηκε ως ο Ελληνικός Κοινοποιημένος Φορέας για την πιστοποίηση ιατροτεχνολογικών προϊόντων στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την Κοινωνική Οδηγία 93/42/ΕΟΚ.

Με τη νέα μορφή της η εταιρεία (ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε.) σήμερα είναι ένας από τους 50 Κοινοποιημένους Οργανισμούς της «γνηράιας ηπείρους», ο μοναδικός ευρωπαϊκός της ανατολικής Μεσογείου, με πελάτες σε όλο τον κόσμο και ως εκ τούτου δυνατότητα αξιολογού κύκλου εργασιών ετησίως και απασχόλησης υψηλού επιπέδου

επιστημονικού δυναμικού. Επιπλέον, είναι Οργανισμός Πιστοποίησης κατά ISO 9001, διαπιστευμένος από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ).

Το σκάνδαλο του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., δηλαδή τα νομικά, ποινικά, κανονιστικά, διοικητικά και οικονομικά προβλήματα που διαπιστώνει η σημερινή πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας, εμπλέκει τις πρώην διοικήσεις του Οργανισμού, αλλά και τους αυτουργούς Υγείας που τις διόριζαν.

Οι υποθέσεις μεταξύ άλλων αφορούν την αδιαφανή διαχείριση προγραμμάτων ΕΣΠΑ πολλών εκατομμυρίων ευρώ, καθώς και το απολύτως ασυμβίβαστο έργο που ανατέθηκε στο ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., με σχετικούς νόμους το 2007 και στη συνέχεια το 2011, δηλαδή να εμπλέκεται ευθέως στις αγορές ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού από το Εθνικό Σύστημα Υγείας, την ώρα που το ίδιο το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. έδινε πιστοποιήσεις στις επιχειρήσεις του χώρου προκειμένου να κυκλοφορήσουν τα προϊόντα αυτά.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση του πρώτου νόμου ζητήθηκε από το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. να θέσει τις προδιαγραφές για τον ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό βάσει των οποίων θα γίνονται οι αγορές τέτοιου εξοπλισμού, αξίας πολλών εκατομμυρίων ευρώ, από τα δημόσια νοσοκομεία. Και στην περίπτωση του δεύτερου νόμου, να γνωμοδοτεί για τις αγορές τέτοιου εξοπλισμού, αξίας πολλών εκατομμυρίων ευρώ, από τα δημόσια νοσοκομεία. Και όλα αυτά την ώρα που το ίδιο το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. δίνει πιστοποιητικά στις επιχειρήσεις του χώρου για την κυκλοφορία των προϊόντων αυτών.

Οι υπουργοί Υγείας μιλώντας στην «Εφ.Συν.» αποσαφηνίζουν ότι «η διερεύνηση τέτοιου υποθέσεων στο Σύστημα Υγείας, η εξυγίανση και η ηθικοποίησή» του είναι κεντρική πολιτική προτεραιότητα της κυβέρνησης και του υπουργείου Υγείας». Για την κατάσταση αυτή στο ΕΚΑΠΤΥ και τις διαχειριστικές ατασθαλίες που προηγήθηκαν, η Αριστοτέλους τονίζει ότι προφανώς υπάρχουν ευθύνες

στις προηγούμενες διοικήσεις και έχει δοθεί σαφής εντολή να διερευνηθούν και να παραπεμφθούν στη Δικαιοσύνη.

Η δε βιωσιμότητα του ΕΚΑΠΤΥ, προσθέτει, εξασφαλίζεται με την αξιοποίηση του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου προκειμένου να στηριχτεί με ανθρώπινους και υλικούς πόρους ο φορέας και να μπορέσει να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις του. Και το διοικητικό συμβούλιο του ΕΟΦ είναι ταγμένο στην εξυγίανση του Οργανισμού αλλά και στη συνέχιση λειτουργίας του ως φορέα πιστοποίησης με CE σήμανση και κατά ISO 9001, όπως αναφέρει στην «Εφ.Συν.» η πρόεδρος του Κατερίνα Αντωνίου.

Ο πρώην διευθύνων σύμβουλος

Ο επί δώδεκα συνεχόμενα έτη διευθύνων σύμβουλος του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., Γεώργιος Παππούς, στη γενική συνέλευση του 2015 με θέμα συζήτησης την «Εγκριση Οικονομικών Καταστάσεων της Παρελθούσας Χρήσης 2014», λέει ευθαρσώς ότι «λόγω της οικονομικής κρίσης παρατηρείται σημαντική δυσχέρεια στις εισπράξεις. Για την αντιμετώπιση των τρεχουσών αναγκών χρησιμοποιήθηκαν διαθέσιμα κεφάλαια από προγράμματα».

Στο ίδιο κλίμα λίγα χρόνια νωρίτερα, και συγκεκριμένα τον Νοέμβριο του 2012, σε επιστολή του προς τον τότε υπουργό Υγείας Ανδρέα Λυκουρέντζο εκφράζει τον ίδιο «προβληματισμό» για το εάν θα πρέπει τελικά το Κέντρο να εκταμιεύσει το χρηματικό ποσό που έλαβε για το έργο «Παρέμβαση για την αποκατάσταση και τον εξοπλισμό δύο Κέντρων Υγείας στον Λίβανο», με αφορμή αίτημα του υπουργείου Εξωτερικών προς το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. να προχωρήσει στην εκταμίευση.

«Το υπουργείο Εξωτερικών με έγγραφο του τον Αύγουστο ζητά την κάλυψη των συμβατικών μας υποχρεώσεων. Επειδή παραμένει ο προβληματισμός του Δ.Σ. για το εάν θα

πρέπει να εκταμιευθούν τα χρήματα για την υλοποίηση των έργων μεσούσης της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα μας, θα θέλαμε να ζητήσουμε από εσάς οδηγίες για τον χειρισμό του ζητήματος», αναφέρει ο Γ. Παππούς στην επιστολή του.

Ενώ λοιπόν το ΥΠΕΕ είχε εκταμιεύσει στο υπουργείο Υγείας το συνολικό ποσό των 920.000 ευρώ (το 2008) για το συγκεκριμένο έργο και με τη σειρά του το υπ. Υγείας είχε μεταφέρει το ποσό στο ΕΚΕΒΥΛ Α.Ε. (μετέπειτα ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε.), ο πρώην διευθύνων σύμβουλος ζητά ουσιαστικά τουλάχιστον ένα μέρος του ποσού (206.453 ευρώ) να μη δοθεί για την ολοκλήρωση του έργου, χωρίς να διευκρινίζεται αν το υπόλοιπο ποσό είχε ήδη δοθεί.

Όπως διαπίστωσε σε επίσκεψή του

Ακόμη ένα παράδειγμα προβληματικής διαχείρισης ΕΣΠΑ αφορά το πρόγραμμα «Ανάπτυξη, εισαγωγή και αξιολόγηση συστήματος ποιότητας στις δομές εξωτερικών ασθενών 32 νοσοκομείων στις δύο περιφέρειες σταδιακής εισόδου», συνολικής αξίας 778.000 ευρώ, το οποίο ολοκληρώθηκε πλασματικά. Συγκεκριμένα, διαφάνηκε ότι οι 32 φάκελοι ήταν όμοιοι και περιείχαν «φόρμες συμπληρωμένες με ενδείξεις έκδηλης χαμηλής αξίας κατά 95% αλληπάλληλα πανομοιότυπες παραπέμπουσες σε αντιγραφικές διαδικασίες (copy paste) και μόνο κατά 5% αποτέλεσμα πιθανής πρωτογενούς εργασίας», όπως αναφέρει το πόρισμα του υπουργείου.

Το εντυπωσιακό είναι ότι ένα άλλο πρόγραμμα με τίτλο «Ολοκληρωμένες Πληροφοριακές Υποδομές και Υπηρεσίες για τη Διαχείριση και Αξιολόγηση της Τεχνολογίας της Υγείας» του υπουργείου Υγείας, συνολικού κόστους 3.956.883 ευρώ, εγκαταλείφθηκε άρον άρον μόλις ανέλαβε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Το πρόγραμμα αυτό χωριζόταν σε τρία υπο-έργα, το κρισιμότερο από τα οποία θα συνέδεε τα άλλα δύο και θα το αναλάμβανε το ΕΚΑΠΤΥ μαζί με τον συντονισμό. Την τελευταία στιγμή, όμως, η πρώην διοίκηση του Οργανισμού παραιτήθηκε από τη συμμετοχή της στο κρίσιμο έργο, τα δύο άλλα υπο-έργα προχώρησαν και έμεινε ένα πρόγραμμα τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ αδιόριστο και στην ουσία ασύνδετο, αφού τα δύο ξεχωριστά κομμάτια δεν έχουν καμία αξία χωρίς το τρίτο.

Γνωμοδοτήσεις

Άλλο ένα εύρημα της Αριστοτέλους, σχετικά με το παρελθόν του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., το οποίο εμπλέκει και την Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (ΕΠΥ), αφορά την ανάθεση στο ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. (Νόμος 3580/2007) του έργου της δημιουργίας των προδιαγραφών για τις προμήθειες ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού από το ΕΣΥ, αξίας πολλών εκατομμυρίων ευρώ. Δηλαδή ο ίδιος φορέας που δίνει πιστοποίηση (CE σήμανση) σε εταιρείες για τα ιατρικά μηχανήματα που παράγουν και κυκλοφορούν ανέλαβε εκ μέρους της ΕΠΥ τη διαμόρφωση των προδιαγραφών για τα μηχανήματα που θα αγοράζει το Δημόσιο.

Με δύο λόγια, δημιουργήθηκε το απόλυτο πεδίο δυνατότητας συναλλαγής με φωτογραφικές προδιαγραφές. Στη συνέχεια, με τον Νόμο 3918/2011 μετατράπηκε η παραπάνω αρμοδιότητα του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. Του ζητήθηκε να γνωμοδοτεί για τις αγορές ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, αξίας πολλών εκατομμυρίων ευρώ, από το ΕΣΥ, που θα πραγματοποιούσε η ΕΠΥ, παραλαμβάνοντας, ελέγχοντας και τελικά εισηγούμενο για κάθε αίτημα τέτοιες αγορές που κατέθεταν τα δημόσια νοσοκομεία. Κοινώς, από το κακό στο χειρότερο.

στον Λίβανο ο Χ. Παπαδάκης (διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Απρίλιο 2016 έως Οκτώβριο 2017), το ένα έργο δεν είχε ολοκληρωθεί ενώ το άλλο δεν είχε καν ξεκινήσει.

Ο Α. Λυκουρέντζος, ως εποπτευόμενος υπουργός του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. τότε, απαντώντας στην επιστολή του Γ. Παππού νίττει τις χείρας του. Όπως τονίζει: «Ουδενμία συμμετοχή έχει η παρούσα πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας» και προτρέπει τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΕΚΑΠΤΥ «να συνεργαστεί με την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εξωτερικών για τις περαιτέρω ενέργειες».

Σε άλλη παρόμοια υπόθεση εκταμίευσης χρημάτων από το ΥΠΕΕ (το 2007) στον Οργανισμό για την υλοποίηση έργου στην Αλβανία, που ωστόσο δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ,

με έγγραφό της η Γενική Διεύθυνση της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) του υπουργείου Εξωτερικών τον Ιούνιο του 2017 ζητά να της επιστραφεί το ποσό των 320.000 ευρώ.

Για το έργο «Ενίσχυση Υποδομών Κέντρου Υγείας Γεωργουτσάνων - Εκπαίδευση Προσωπικού» στην Αλβανία, όπως αναφέρει στην επιστολή του ο γενικός διευθυντής της ΥΔΑΣ, πρέσβης Νικόλαος Βαμβουνάκης, «ουδέν στοιχείο προκύπτει για την υλοποίησή του» και «παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες για την επιστροφή του ποσού των 320.000 ευρώ στον κρατικό προϋπολογισμό».

Διπλά βιβλία

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από την τρέχουσα διερεύνη-

Το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. ιδρύθηκε το 1988 ως θυγατρική εταιρεία του ΕΟΦ, που κατέχει το 88%, και του υπουργείου Οικονομικών, που κατέχει το 12%.

Η εταιρεία σήμερα είναι ένας από τους 50 Κοινοποιημένους Οργανισμούς της «γρηναίας ηπείρου» και ο μοναδικός ευρωπαϊκός της ανατολικής Μεσογείου. Επιπλέον, είναι Οργανισμός Πιστοποίησης κατά ISO 9001, διαπιστευμένος από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

ση, τόσο μια ιδιόρρυθμη εξωλογιστική διαχείριση όσο και η αντίστοιχη διοικητική όλων των επιδοτούμενων έργων του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. είχαν ανατεθεί από την προηγούμενη διοίκηση σε συγκεκριμένο υπάλληλο που τηρούσε τα απαραίτητα στοιχεία στον προσωπικό του υπολογιστή εκτελώντας εντολές της διοίκησης, την ίδια στιγμή που τόσο το επίσημο λογιστήριο όσο και το αρχείο του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. διέθεταν ελάχιστα από τα πλήρη στοιχεία.

Ουσιαστικά, δηλαδή, λειτουργούσαν δύο συστήματα ή κοινώς «διπλά βιβλία»: ένα επίσημο με ελάχιστες πληροφορίες και ένα δεύτερο ανεπίσημο που περιείχε -υποτίθεται- όλες τις βοηθητικές πληροφορίες και το οποίο διαχειριζόταν μόνος του ο πρώην διευθύνων σύμβουλος.

ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΙΣ/ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΣ

Οι υπουργοί Υγείας μιλώντας στην «Εφ.Συν.» αποσαφηνίζουν ότι «η διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων στο Σύστημα Υγείας, η εξυγίανση και "ηθικοποίησή" του είναι κεντρική πολιτική προτεραιότητα της κυβέρνησης και του υπουργείου Υγείας»

→ Όπως εξηγεί μιλώντας στην «Εφ.Συν.» η Ταρσή Γιαννούλη (φυσιικός-βιοϊατρικός μηχανικός, σημερινή υπεύθυνη του Τομέα Πιστοποίησης του ΕΚΑΠΤΥ), μέχρι το 2007 το ΕΚΑΠΤΥ ήταν αποκλειστικά Κέντρο Πιστοποίησης και Κοινοποιημένος Οργανισμός. Με τον Νόμο 3580/2007 ουσιαστικά ο ρόλος του διευρύνθηκε σε τομείς απολύτως ασυμβίβαστους. Του ανατέθηκε ουσιαστικά η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων για τις 15.000 κατηγορίες ιατροτεχνολογικών προϊόντων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και στη συνέχεια η συντήρηση και επικαιροποίησή της. Το συγκεκριμένο όμως έργο, ενώ «χρηματοδοτήθηκε με επιδοτούμενα προγράμματα για την ολοκλήρωσή του, δεν ολοκληρώθηκε ποτέ».

«Στην πορεία -σημειώνει- ο ρόλος του ΕΚΑΠΤΥ άλλαξε, εφόσον του ζητήθηκε να παραλαμβάνει, να ελέγχει και να γνωμοδοτεί προς την ΕΠΥ σχετικά με τα αιτήματα για αγορές εξοπλισμού από τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το αποτέλεσμα ήταν να απαντά θετικά για την αγορά

του εξοπλισμού που ζητούσαν τα νοσοκομεία».

Αποτέλεσμα και των δύο νόμων, σύμφωνα με την Αριστοτέλους, ήταν η «σωρεία αυθαίρετων και φωτογραφικών αποφάσεων σχετικά με τις προμήθειες ιατροτεχνολογικών προϊόντων, ποδηγετούμενες ουσιαστικά από συμφέροντα άσχετα με αυτά της Δημόσιας Υγείας και των οικονομικών της».

Εικονικές αγορές

Εκτός από τις πιστοποιήσεις με CE σήμανση, που είναι το μεγαλύτερο σε όγκο έργο του, το ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. πραγματοποιούσε και πιστοποιήσεις κατά ISO 9001. Στο πλαίσιο αυτό, εξηγεί μιλώντας στην «Εφ.Συν.» ο Ηλίας Ανδριακόπουλος, μηχανολόγος μηχανικός, πρώην υπεύθυνος του Τομέα Πιστοποίησης του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., για να ελέγξει αν μία επιχείρηση λειτουργούσε κατά τα προβλεπόμενα πρότυπα, πραγματοποιούσε ελέγχους ιχνολοσιμότητας προϊόντων σε επιχειρήσεις κάνοντας στην ουσία εικονικές ανακλήσεις προϊόντων, που θα ήταν χρήσιμες σε περίπτωση προβλή-

ματος σε κάποιο προϊόν.

Σε έναν τέτοιο έλεγχο σε επιχείρηση, το 2006, τριμελής ομάδα επιθεωρητών του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. στην προσπάθεια ιχνολογίας τριών παρτίδων προϊόντων που «πωλήθηκαν» σε δύο πανεπιστημιακά νοσοκομεία της κεντρικής και της βόρειας Ελλάδας δεν έβρισκε τίποτα. «Δεν υπήρχαν τιμολόγια αγοράς, ενώ τα προϊόντα δεν βρίσκονταν ούτε στα νοσοκομεία ούτε στις αποθήκες της επιχείρησης. Ήταν άφαντα».

Διατάχθηκε, διηγείται, επανάληψη του ελέγχου. «Ο έλεγχος έδειξε ότι δεν ήταν τρία τα τιμολόγια που δεν είχαν αντίκρισμα, αλλά 103 σε σύνολο 550. Τα τιμολόγια αφορούσαν αγορές των δύο πανεπιστημιακών νοσοκομείων από την ίδια εταιρεία που έγιναν σε διάστημα δύο μηνών αξίας 12 εκατομμυρίων ευρώ. Το ένα τέταρτο των τιμολογίων αξίας τριών εκατομμυρίων ευρώ δεν αντιστοιχούσαν σε κανένα μηχανήμα, ήταν πλασματικές αγορές», λέει και προσθέτει: «Οι επιθεωρητές ανέφεραν το περιστατικό στη διοίκηση του ΕΚΑΠΤΥ η οποία έβαλε την υπόθεση στο αρχείο».

Η καταγγελία του τέως διευθύνοντος συμβούλου

Ο ΜΕΧΡΙ ΠΡΟΣΦΑΤΑ διευθύνων σύμβουλος του ΕΚΑΠΤΥ Χάρης Παπαδάκης (Απρίλιος 2016-Οκτώβριος 2017) κατέθεσε μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου κατά της σημερινής ηγεσίας του υπουργείου Υγείας και της διοίκησης του ΕΟΦ κατηγορώντας τους για «συγκάλυψη των έκνομων ενεργειών των προηγούμενων διοικήσεων του φορέα και λοιπών εμπλεκόμενων», «πολιτικές επιλογές αποσιώπησης και συγκάλυψης των διαπιστωθεισών εκνομιών, εξυπηρετώντας άσχετες με τα συμφέροντα του Δημοσίου και του ΕΚΑΠΤΥ και ύποπτες σκοπιμότητες» και «καταδίκη του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε. σε αφανισμό».

Απαντώντας, με κοινή δήλωσή τους προς την «Εφ.Συν.» οι υπουργοί Υγείας, Ανδρέας Ξανθός και

Ο Χάρης Παπαδάκης με μηνυτήρια αναφορά κατηγορεί την τωρινή ηγεσία του υπουργείου Υγείας και τον ΕΟΦ για «συγκάλυψη των έκνομων ενεργειών». Για ανικανότητα να διαχειριστεί αποτελεσματικά τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρέθηκε ο φορέας κάνουν λόγο κύκλοι του υπουργείου

Παύλος Πολάκης, αναφέρουν ότι «η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας είχε δρομολογήσει εδώ και καιρό την αντικατάσταση του κ. Παπαδάκη, ο οποίος προ δεκαπενθημέρου απομακρύνθηκε από τη θέση του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε.».

Κύκλοι του υπουργείου αναφέρουν ότι ο λόγος ήταν ότι αποδείχτηκε με αδιαμφισβήτητο τρόπο η διοικητική ανεπάρκεια και η ανικανότητα του Χ. Παπαδάκη να διαχειριστεί αποτελεσματικά τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρέθηκε αυτός ο φορέας, ενώ είχε πάρει σαφή εντολή από την ηγεσία του υπουργείου

Υγείας να διερευνήσει και να παραπέμψει στη Δικαιοσύνη τις προηγούμενες διοικήσεις που ευθύνονται για την κατάσταση αυτή και τις διαχειριστικές ατασθαλίες που προηγήθηκαν.

Όσον αφορά την απειλή για τη βιωσιμότητα του ΕΚΑΠΤΥ, προσθέτουν συνεργάτες των υπουργών, δεν προέρχεται από την απροθυμία του ΕΟΦ να αποδώσει ευθύνες για το παρελθόν, αλλά από την αδυναμία του Χ. Παπαδάκη να αξιοποιήσει το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο για να στηριχτεί με ανθρώπινους και υλικούς πόρους ο φορέας και να μπορέσει να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις του.

Στη δήλωσή τους οι υπουργοί Υγείας σημειώνουν ότι «η στήριξη στην πρόεδρο και στη διοίκηση του ΕΟΦ καθώς και στο έργο που επιτελείται στον κρίσιμο αυτό Οργανισμό, είναι δεδομένη και αδιαμφισβήτητη».

Αξίζει να σημειωθεί ότι με τα λεφτά του ΕΚΑΠΤΥ Α.Ε., δηλαδή του Δημοσίου, ο Χ. Παπαδάκης προχώρησε το τελευταίο δεκαήμερο σε έξι ολοσέλιδες καταχωρίσεις σε καθημερινές εφημερίδες κοινοποιώντας ανοιχτή επιστολή προς τον υπουργό Υγείας και την εν λόγω μηνυτήρια αναφορά.

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ

**Καθημερινή
ταλαιπωρία**
για μαθητές με
σακχαρώδη διαβήτη

► ΣΕΛΙΔΑ 11

Ο 15χρονος Μάρκος μαζί με τη νοσπλεύτριά του. Το τσαντάκι πρώτων βοηθειών είναι απαραίτητο εργαλείο για τον ίδιο και τον σχολικό νοσπλευτή. Πάνω η μικρή κόρη της Σμάρως Μπουλαντζέρη λίγο πριν φύγει για το σχολείο με όλα τα απαραίτητα «εφόδια». Συμβιώνει με τον σακχαρώδη διαβήτη από 16 μηνών.

ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ • ΚΕΝΑ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Οδύσσεια στο σχολείο για παιδιά με διαβήτη

Ο μικρός γιος της Παρασκευής Νικολάου έχει διαγνωστεί με σακχαρώδη διαβήτη. Αν και έχει γίνει δεκτό το αίτημά της για σχολικό νοσπλευτή, τελικά ο αναπληρωτής που διορίστηκε έχει «μιοραστεί» σε δύο σχολεία με απόσταση 16 χλμ. μεταξύ τους.

Το αποτέλεσμα είναι -παρά την ανάγκη συνεχούς παρακολούθησης του μαθητή από ειδικό- ο νοσπλευτής να πηγαίνει τρεις μέρες στο 8ο Δημοτικό Ορεστιάδας και άλλες δύο στο Δημοτικό Νέας Βύσσης Εβρου. Τις μέρες που λείπει, η κ. Νικολάου επισκέπτεται στα διαλείμματα το σχολείο για να κάνει τις απαραίτητες μετρήσεις στο γιο της και να του παρέχει την αγωγή του. «Έχω ένα ακόμα παιδί στο σπίτι, επομένως δεν μπορώ παρά να πηγαίνω μόνο στα διαλείμματα. Έχω επικοινωνήσει με το υπουργείο Παιδείας, όμως μου είπαν ότι οι ανάγκες είναι πολλές και δεν μπορούν να στείλουν δεύτερο νοσπλευτή στην περιοχή», αναφέρει στον «Ε.Τ.».

Υποστήριξη

Ο θεσμός του σχολικού νοσπλευτή είναι μία σχετικά καινούργια προσθήκη στα γενικά σχολεία. Ήδη από το 2008 προβλεπόταν η υποστήριξη σε μαθητές από ειδικό βοηθητικό προσωπικό και το 2013 ορίστηκε νομοθετικά και η προσθήκη του σχολικού νοσπλευτή. Φέτος, το υπουργείο Παιδείας είχε να

ΕΛΠΙΔΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ
eoikonomidi@e-typos.com

αντιμετωπίσει μια ακραία αύξηση των αιτημάτων, σε ποσοστό 100%. Ενδεικτικά, τη σχολική χρονιά 2015-2016 προσλήφθηκαν 144 σχολικοί νοσπλευτές, το 2016-2017 το νούμερο ανέβηκε στους 226, ενώ φέτος μέχρι στιγμής έχουν προσληφθεί 479. Η ηγεσία καθυστέρησε να ανταποκριθεί σε όλα τα αιτήματα (σ.σ.: Ξεπερνούν τα 480, με περιπτώσεις νοσπλευτών να μοιράζονται μαθητές στην ίδια σχολική μονάδα), ενώ άγνωστο είναι και το τελικό νούμερο των αναγκών, καθώς τα αιτήματα γίνονται καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Ένα μεγάλο μέρος των αιτημάτων αφορά παιδιά με σακχαρώδη διαβήτη, ενώ και οι μαθητές που υποφέρουν από κρίσεις επιληψίας δικαιούνται σχολικό νοσπλευτή.

Πηγές του υπουργείου Παιδείας μιλώντας στον «Ε.Τ.» αποδίδουν την αύξηση στο γεγονός ότι όλο και περισσότεροι γονείς μαθαίνουν για το δικαίωμα που έχουν να κάνουν αίτημα για σχολικό νοσπλευτή. Βέβαια, το δικαίωμα στο νοσπλευτή δεν σημαίνει απαραίτητα και παροχή του από την Πολιτεία. Ο θεσμός παραμένει εύθραυστος, μιας και καλύπτεται μόνο από κονδύλια ΕΣΠΑ, ενώ υπάρχουν σοβαρά κενά στη νομοθεσία. Ειδικότερα, δεν ορίζονται νομοθετικά οι ασθένειες που χρήζουν σχολικού

νοσπλευτή (σ.σ.: αρκεί μια βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου), ενώ ακόμα δεν έχει οριστεί καθκοντολόγιο για τους εν λόγω αναπληρωτές. Σύμφωνα πάντως με πληροφορίες του «Ε.Τ.», η ηγεσία θα καταθέσει σύντομα τροπολογία που θα αφορά τα καθήκοντα των νοσπλευτών στα σχολεία.

Σύμφωνα με τους γονείς, ακόμα και στην περίπτωση που έχουν ένα νοσπλευτή στο σχολείο, οι περι-

Η ηγεσία του υπ. Παιδείας καθυστέρησε να ανταποκριθεί στα αιτήματα (ξεπερνούν τα 480). Νοσπλευτές μοιράζονται σε δύο σχολικές μονάδες

σσότεροι δεν γνωρίζουν να διαχειριστούν αυτές τις καταστάσεις. «Έχω την τύχη να έχω για τρίτη συνεχή χρονιά την ίδια νοσπλεύτρια. Όμως όταν πρωτοήρθε δεν γνώριζε τίποτα για τα συμπτώματα του διαβήτη και πώς να αντιμετωπίσει την κόρη μου στο σχολείο. Επρεπε εγώ να της κάνω εκπαίδευση», αναφέρει η Σμάρω Μπουλαντζέρη, που μένει στη Χίο, στον «Ε.Τ.».

Σοβαρό πρόβλημα υπάρχει και στις

περιπτώσεις που οι αναπληρωτές δεν αποδεχτούν την τοποθέτησή τους. «Κάνουμε αίτηση τον Ιούνιο και περιμένουμε μέχρι τον Σεπτέμβριο. Στην περίπτωση που έρθει αναπληρωτής και δεν αποδεχτεί τη θέση, θα πρέπει να περιμένουμε αρκετές εβδομάδες μέχρι να γίνει η αναπλήρωση. Όμως η ασθένεια δεν περιμένει, καθώς το παιδί χρειάζεται ανά κάποιες ώρες να κάνει τις μετρήσεις ή να πάρει τη φαρμακευτική του αγωγή. Οι εκπαιδευτικοί δεν επιτρέπεται να ασχοληθούν με αυτό και όλο το βόρως πέφτει σε εμάς που θα πρέπει να είμαστε όλη την ώρα στο σχολείο, καλύπτοντας τη θέση του σχολικού νοσπλευτή», υπογραμμίζει η Βάνα Κουτσουδάκη, μητέρα του 15χρονου Μάρκου.

Επιστολή στο υπουργείο

Πριν από μερικές εβδομάδες η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων - Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη έστειλε επιστολή στο υπουργείο Παιδείας καταγγέλλοντας ότι λόγω έλλειψης κονδυλίων υπάρχουν παιδιά που μένουν εκτός λόγω... ηλικίας! «Για παράδειγμα, παιδάκι 7 ετών, το οποίο αυτή τη στιγμή φοιτά στη Β' Δημοτικού, δεν μπορεί να έχει σχολικό νοσπλευτή, γιατί τα διαθέσιμα κονδύλια έφτασαν μόνο για την κάλυψη των θέσεων παιδιών μέχρι την Α' Δημοτικού», αναφέρει σχετικά. ■

Προσπάθησε
να περάσει τις
γραμμές και τον
χτύπησε το ρεύμα!

Σοβαρά τραυματισμένος, με εγκαύματα στο 90% του σώματός του εντοπίστηκε ένας άνδρας ηλικίας περίπου 25 ετών στις γραμμές του ΟΣΕ στην περιοχή Μεζούρλο της Λάρισας, το βράδυ του Σαββάτου.

Ο νεαρός φέρεται να επιχείρησε να περάσει τις γραμμές, που όμως φέρουν υψηλή τάση ηλεκτρικού ρεύματος, από το οποίο και χτυπήθηκε. Το άτομο που τυλίχθηκε στις φλόγες αντιλήφθηκε ο φύλακας που έσπευσε με μία κουβέρτα και πυροσβεστήρα, καταφέροντας να σβήσει τη φωτιά που τον έκαιγε. Άμεσα στο σημείο έσπευσε ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ και η Αστυνομία, ενώ ο ΟΣΕ διέκοψε την κυκλοφορία στο σημείο. Ο τραυματίας μεταφέρθηκε εσπευσμένα στο Γενικό Νοσοκομείο της Λάρισας, όπου και νοσηλεύεται διασωληνωμένος, ενώ αναμένεται η διακομίδή του σε νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, λόγω της κρίσιμότητας της κατάστασης της υγείας του.

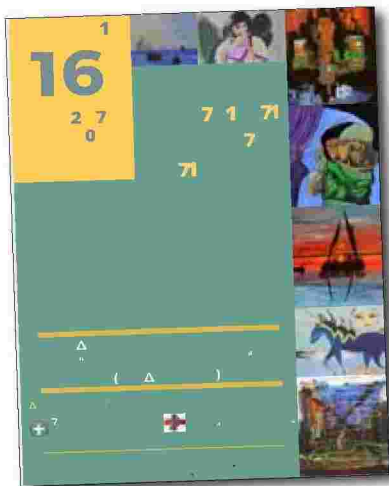
Ημερίδα στο Ηράκλειο παρουσία του Ξανθού

Παρουσία του υπουργού Υγείας Ανδρέα Ξανθού θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 16 Οκτωβρίου ημερίδα στο Ηράκλειο για τον στρατηγικό σχεδιασμό για την ανάπτυξη υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Κρήτη, που αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λόγω έλλειψης δομών και προσωπικού.

Θα μιλήσουν πανεπιστημιακοί καθηγητές, γιατροί και γενικά άνθρωποι που ασχολούνται με τον χώρο της ψυχικής υγείας.

Η ημερίδα οργανώνεται από τη ΔΥΠΕ Κρήτης και το Ψυχιατρικό Τμήμα του Βενιζελείου στις 9 το πρωί στη δημοτική αίθουσα "Μανόλης Καρέλλης" (πρώην Ανδρόγεω).

Όπως τονίζεται "η ανάγκη επανεκκίνησης της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης με γνώμονα την καθολική πρόσβαση όλων των πολιτών και με όρους ανθρωποκεντρικής φροντίδας γίνεται ακόμα πιο επιτακτική στα χρόνια της οικονομικής κρί-

σης".

Η ημερίδα θα κινηθεί σε δύο βασικούς θεματικούς άξονες. Ο πρώτος αφορά τον πολιτικό σχεδιασμό για την ψυχική υγεία, με κεντρικό ομιλητή τον υπουργό Υγείας Ανδρέα Ξανθό. Ο δεύτερος θεματικός άξονας, που αποτελεί το αμιγώς επι-

στημονικό σκέλος της ημερίδας, θα δώσει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να ενημερωθούν για τις πρόσφατες εξελίξεις σε κείρια ψυχιατρικά ζητήματα όπως η καταθλιψη, η αυτοκτονία, η κοινωνική εργασία κ.ά. από επιστήμονες εγνωσμένου κύρους".

ΠΟΕΔΗΝ: Σε κατάρρευση η ψυχική υγεία ενώ πάσχουν 1.200.000 άτομα

Σε «κατάρρευση» βρίσκεται την ψυχική υγεία στην Ελλάδα η Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας, σύμφωνα με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία (ΠΟΕΔΗΝ), η οποία κάνει λόγο για «απερίγραπτες συνθήκες νοσηλείας», λόγω έλλειψης προσωπικού (60% έως 70% κενές οι οργανικές θέσεις) και πόρων.

Η Ομοσπονδία αναφέρει ότι οι εισαγωγές με εισαγγελική παραγγελία στα χρόνια των μνημονίων έχουν τριπλασιαστεί και έχουν διπλασιαστεί οι εισαγωγές και προσθέτει ότι «οι αριθμοί σοκάρουν. 12.000 εισαγωγές κατ' έτος γίνονται στα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία και στους Ψυχιατρικούς τομείς των Γενικών Νοσοκομείων. Οι 8.000 εξ αυτών εισάγονται στα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία. 4.000 είναι επανεισαγωγές από μια έως δεκάδες φορές. 18.000 αποκλείον-

ται από εισαγωγή λόγω έλλειψης κλινών οξέων περιστατικών. 2.000 περιστατικά κατ' έτος εισάγονται για να βρουν φορητό, στέγη και φάρμακα. 20000 ασθενείς δεν φιλοξενούνται σε θεραπευτικές μονάδες ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης».

Η ΠΟΕΔΗΝ επικαλείται στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, αναφέροντας ότι «1.200.000 άτομα όλων των ηλικιών πάσχουν από ψυχικές ασθένειες στη χώρα μας. Με βάση τις καταγραφές στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας, Πρωτοβάθμιες, εισαγωγών οξέων περιστατικών και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, δημόσιες και ιδιωτικές, μόνο 300.000 ψυχικά πάσχοντες κατ' έτος αναζητούν βοήθεια και προσφεύγουν σε γιατρό. Οι υπόλοιποι υποφέρουν και

καθίστανται πολλές φορές επικίνδυνοι για τον εαυτό τους και τους γύρω τους». Αναφέρει επίσης ότι παρά τα χρήματα που δαπανήθηκαν και είναι εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, εθνικά και κυρίως κοινοτικά κονδύλια, τα αποτελέσματα στην οργάνωση της ψυχικής υγείας είναι «τραγικά». Προσθέτει ότι «το Σύστημα Ψυχικής Υγείας βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση κατάρρευσης».

Σύμφωνα με την Ομοσπονδία, η χώρα δεν κατάφερε να συστήσει στοιχειώδες δίκτυο υπηρεσιών ψυχικής υγείας, με λειτουργία επαρκών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Περιβαλψης εισαγωγών οξέων περιστατικών και Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης που να καλύπτει έστω στο ελάχιστο αυγκκριμένο πληθυσμό αναφοράς.

Το νησί με το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών στην Ελλάδα «ανταμείβεται» με υποβάθμιση του Δημοτικού του Σχολείου, λένε οι κάτοικοι των Λειψών

200 παιδιά μειράνε τ' άστρα στους Λειψούς

Σήμα κινδύνου εκπέμπει το ακριτικό νησί για την υποβάθμιση του δημοτικού του σχολείου έπειτα από τη μείωση του αριθμού των εκπαιδευτικών που διορίστηκαν φέτος

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΡΟΒΒΑ

Στα 17 τετραγωνικά τους χιλιόμετρα ζει το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών στην Ελλάδα. Οι ακριτικοί Λειψοί κρατούν ψηλά τη σημαία της ανανέωσης του πληθυσμού: Ενώ η υπογεννητικότητα θριαμβεύει στη χώρα, στους Λειψούς το 26% των κατοίκων είναι παιδιά. Περίπου 200 παιδιά σε σύνολο 783 κατοίκων. Σε αυτόν τον αγώνα οι κάτοικοι αισθάνονται μόνοι. Πριν από λίγες ημέρες πραγματοποιήσαν συμβολική κατάληψη στο δημαρχείο του νησιού εκπέμποντας σήμα κινδύνου για την υποβάθμιση του δημοτικού τους σχολείου και ζητώντας από το κράτος να μεριμνήσει για την εύρυθμη λειτουργία του. Οι αναπληρωτές που διορίστηκαν φέτος στο σχολείο είναι λιγότεροι από πέρυσι, ενώ δύο τάξεις, η Γ' και η Δ' Δημοτικού έχουν συγχωνευτεί. Οι γονείς επισμαίνουν πως θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν το νησί αν δεν δοθεί στα παιδιά τους η δυνατότητα πρόσβασης σε ολοκληρωμένη εκπαίδευση. Οι

41 μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Λειψών πασχίζουν για τα αυτονόητα.

«Έχουμε ελλείψεις και σε γενικό δάσκαλο και σε ειδικότητες. Συνήθως το σχολείο έχει στελεχωθεί μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου, όμως φέτος η εικόνα δεν είναι ενθαρρυντική. Φοβούμαστε δυστυχώς ότι υπάρχει μια τάση υποβάθμισης» λέει στα «ΝΕΑ» η διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου Λειψών Ελένη Γερμανίδου. «Ο αριθμός των παιδιών έχει μειωθεί και οι αριθμοί παίζουν ρόλο στις τοποθετήσεις εκπαιδευτικών. Όμως στους Λειψούς το σχολείο αποτελεί τον μοναδικό χώρο για να μορφωθεί και να διαπαιδαγωγηθεί ένα παιδί ή για να βελτιώσει τις δεξιότητές του. Δεν υπάρχουν ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ή άλλοι φορείς που να παρέχουν δραστηριότητες. Σε ακριτικές περιοχές το σχολείο επιτελεί έναν ευρύτερο ρόλο και χρειάζεται υποστήριξη. Ξέρουμε ότι δεν ζούμε σε εποχές αγέλων, όμως τα παιδιά είναι το μέλλον του κόσμου» προσθέτει. Στους Λειψούς ζουν πολλά νέα ζευγάρια. Αρκετοί δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι μετατέθηκαν

εκεί, αλλά και ντόπιοι που επέλεξαν να μην εγκαταλείψουν το νησί παρά τις δυσκολίες. Έτσι, στο γυμνάσιο και το λύκειο του νησιού φοιτούν 55 μαθητές, ενώ στο νηπιαγωγείο πηγαίνουν 12 παιδιά. Η διευθύντρια του σχολείου έφτασε στο νησί από τις μακρινές Σέρρες και βρίσκεται εκεί δεκαπέντε χρόνια. «Οι νέοι μένουν επειδή αγαπούν παθιασμένα τον τόπο τους. Είναι ένα όμορφο μέρος, όμως πρέπει να δοθούν κίνητρα για να μπορέσει να μείνει κάποιος και να μεγαλώσει τα παιδιά του εδώ. Ένας λιμενικός μου είπε πριν από λίγες ημέρες

«ότι θα φύγει από το νησί επειδή δεν υπάρχει δάσκαλος για την τάξη της κόρης του» λέει.

«Ανιση μεταχείριση»

Οι γονείς έχουν στο πλευρό τους και τον δήμαρχο του νησιού Φώτη Μάγγο, εκπαιδευτικό στο επάγγελμα, ο οποίος απέστειλε σχετική επιστολή στον υπουργό Παιδείας. «Ο νόμος προβλέπει ότι για να είναι εξαθέσιο ένα σχολείο θα πρέπει να έχει 180 μαθητές. Αυτό όμως δεν είχε εφαρμοστεί ποτέ και σε κανένα νησί της Ελλάδας, επειδή όλοι κατανοούσαν ότι η μία και μοναδική σχολική μονάδα που υπάρχει πάνω το νησί δεν μπορεί να λειτουργήσει με μειωμένο προσωπικό. Δεν λαμβάνονταν υπόψη μόνο οι τυπικοί λόγοι αλλά και οι ουσιαστικοί. Φέτος υποχρέωσαν την επί χρόνια διευθύντρια να κάνει μάθημα και ουσιαστικά να μην υπάρχει διοίκηση στο σχολείο, δηλαδή παίρνεις τηλέφωνο και είναι συνέχεια στην τάξη. Και η γραφειοκρατία είναι τεράστια» λέει ο Φώτης Μάγγος στα «ΝΕΑ». «Λείπει ένας

Στην Ελλάδα αντιστοιχούν 1,28 γεννήσεις ανά γυναίκα. Στο μικρό νησί του Νοτιοανατολικού Αιγαίου οι περισσότερες οικογένειες έχουν τουλάχιστον τρία παιδιά

1. Κατάληψη στο Δημαρχείο πραγματοποιήσαν πριν από λίγες ημέρες οι γονείς των μικρών μαθητών διεκδικώντας το δικαίωμα των παιδιών τους στην Παιδεία με ίσες ευκαιρίες

2. Το 27% των κατοίκων στους Λειψούς είναι παιδιά. Πρόκειται για το μεγαλύτερο ποσοστό στην Ελλάδα ενώ ο μέσος όρος στη χώρα διαμορφώνεται περίπου 15%

3, 4. «Στους Λειψούς το σχολείο αποτελεί τον μοναδικό χώρο για να μορφωθεί και να διαπαιδαγωγηθεί ένα παιδί ή για να βελτιώσει τις δεξιότητές του. Δεν υπάρχουν ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ή άλλοι φορείς, το σχολείο επιτελεί έναν ευρύτερο ρόλο», λέει η διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου Λειψών Ελένη Γερμανίδου

5. Ο δήμαρχος Λειψών, εκπαιδευτικός και πατέρας τεσσάρων παιδιών, Φώτης Μάγγος

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΥΤΟΝΟΗΤΑ

Βάζουν από την τσέπη τους για να φέρουν γιατρό

Η ζωή στους Λειψούς δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ο διαρκής αγώνας για τα αυτόνομα αποτελεί κομμάτι της καθημερινότητας για την τοπική κοινωνία. Η έλλειψη εξειδικευμένου παθολόγου, το «ταξίδι» σε άλλα νησιά για την έκδοση ενός απλού πιστοποιητικού ή για μια τραπεζική συναλλαγή, η μετάβαση στην Αθήνα για την υποβολή σε ιατρικές εξετάσεις, η έλλειψη ίσων ευκαιριών είναι μερικά από όσα έχουν να αντιμετωπίσουν οι κάτοικοι των Λειψών και των υπόλοιπων ακριτικών νησιών της χώρας.

«Το ιατρικό θέμα είναι πολύ σοβαρό. Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε εξειδικευμένο παθολόγο και προσπαθούμε να συμβάλουμε και εμείς ως Τοπική Αυτοδιοίκηση στην επίλυση του προβλήματος» λέει ο δήμαρχος. «Σύντομα αναμένεται να προκηρυχθεί θέση από το υπουργείο Υγείας και εμείς έχουμε προσθέσει το κίνητρο της επιπλέον χρηματοδότησης για σίση και ενοίκιο γιατρού. Οποιος γιατρός πάρει τη θέση θα έχει έως 400 ευρώ μηνιαίως από τον δήμο για ενοίκιο και σίση. Επίσης θα μπορεί υποχρεωτικά στα πέντε χρόνια να μετατεθεί με τον βαθμό του επιμελητή α' σε όποιο νοσοκομείο της Αθήνας ή της Θεσσαλονίκης επιθυμεί και με τον βαθμό του διευθυντή σε οποιοδήποτε νοσοκομείο της υπόλοιπης Ελλάδας. Το λέω γιατί παλιότερα περνούσαν τα πέντε χρόνια και δεν τους έστελναν στα νοσοκομεία με το αιτιολογικό ότι δεν μπορεί να καλυφθεί η θέση. Είμαστε αισιόδοξοι ότι κάποιος θα έρθει γιατί τώρα έχουμε και αγροτικό γιατρό, οπότε όποιος έρθει δεν θα χρειάζεται να κάνει εφημερίες κάθε μέρα».

Σε αυτό το πλαίσιο, η κάλυψη των τριών κενών εκπαιδευτικών θέσεων, που ίσως σε κάποια άλλη περιοχή της Ελλάδας αντιμετωπιζόταν ως δευτερεύον ζήτημα, για τους Λειψούς είναι θέμα ζωτικής σημασίας. «Οι αριθμοί δεν λένε την αλήθεια, οι 41 μαθητές είναι λίγοι για την Αθήνα, για τους Λειψούς όμως είναι θσαυρός ανεκτίμητος, είναι η μαγιά για να συνεχίσει να υπάρχει η μικρή κοινωνία μας» έγραψε ο δήμαρχος στον υπουργό Παιδείας.

επιπλέον δάσκαλος και χρειάζονται ειδικότητες Πληροφορικής και Αγγλικών. Στα μικρά νησιά δεν υπάρχουν εναλλακτικές δραστηριότητες μόρφωσης, γι' αυτό είναι αναγκαίο να είναι καλά στελεχωμένο το σχολείο. Και επειδή φέτος είναι πολύ λιγότεροι οι δάσκαλοι και δεν υπάρχουν ειδικότητες, δεν βγαίνει ολοήμερο πρόγραμμα και τα παιδιά σχολάνε στη μία η ώρα. Αυτό είναι άنيση μεταχείριση».

Ενας φαύλος κύκλος

Σύμφωνα με στοιχεία που είδαν πρόσφατα το φως της δημοσιότητας, στην Ελλάδα αντιστοιχούν 1,28 γεννήσεις ανά γυναίκα. Στους Λειψούς οι περισσότερες οικογένειες έχουν τουλάχιστον τρία παιδιά. «Το σύνθημα για τις οικογένειες εδώ ήταν να έχουν τέσσερα ή πέντε παιδιά, ενώ υπάρχουν και νοικοκυριά με οκτώ και εννιά παιδιά. Παρ' όλ' αυτά, ήδη η γεννητικότητα έχει μειωθεί λόγω της κρίσης» εξηγεί η Ελένη Γερμανίδου. Σύμφωνα με αυτό είναι και ο δήμαρχος Φώτης Μάγγος, ο οποίος

είναι πατέρας τεσσάρων παιδιών. «Νομίζω ότι στην επόμενη απογραφή δεν θα έχουμε τα ίδια ποσοστά. Οι ρυθμοί με τους οποίους γίνονται γάμοι έχουν πέσει στο μισό» σημειώνει. «Όταν υπάρχει αυτό το φαινόμενο της αριθμητικής καταρρακίδας, πώς το σταματάς; Το σταματάς με το να μειώνεις τους δασκάλους; Μα ποιον από τους γονείς θα εμποδίσεις μετά από το να πάρει το παιδί του και να πάει σε ένα μεγαλύτερο νησί, στη Ρόδο ή στην Αθήνα, όπου ενδεχομένως να έχει συγγενείς ή σπίτι, ώστε να έχει καλύτερη παιδεία το παιδί του; Λειτουργεί ως φαύλος κύκλος. Η αιτία ενισχύει το αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα ανατροφοδοτεί την αιτία. Τα ακριτικά νησιά πρέπει να έχουν ζωή και τον χειμώνα. Όσο πιο έρημος είναι ένας τόπος τόσο πιο εύκολη λεία γίνεται».

«Σύμπλευση» με εθελοντές

Σε αυτό το νησί, όπου οι κάτοικοι «φυλούν τα σύνορα», όπως λέει η διευθύντρια του δημοτικού σχολείου Ελένη Γερμανίδου, σημαντική

ανάσα δίνει η δραστηριότητα εθελοντικών ομάδων όπως η Σύμπλευση ([facebook.com/symplesi](https://www.facebook.com/symplesi)).

Οι εθελοντές της υποβάλλουν τους κατοίκους σε δωρεάν εξειδικευμένες εξετάσεις, οι οποίες κοστίζουν σε χρήμα και χρόνο, συμβάλλουν σημαντικά στον εξοπλισμό του σχολείου, προσφέρουν σχολικά είδη στους μαθητές, βοηθούν στην κατασκευή έργων υποδομής.

«Μας έχουν βοηθήσει πολύ. Πραγματικά υποκαθιστούν σε πολλές περιπτώσεις την ανυπαρξία του κράτους. Στο μέτρο των δυνατοτήτων τους γιατί κι εκείνοι είναι εθελοντές. Ερχονται με ιατρικό εξοπλισμό, με δώρα, παιχνίδια, καλύπτουν τους μαθητές με δράσεις ενημέρωσης για την υγιεινή ή για τον σχολικό εκφοβισμό» λέει ο Φώτης Μάγγος, ενώ η Ελένη Γερμανίδου προσθέτει: «Έχουμε μεγάλη υποχρέωση σε αυτές τις ομάδες. Όμως, εκτός από τους εθελοντές που βοηθούν, το κράτος έχει υποχρέωση να ασχοληθεί με αυτά τα θέματα...».

Πορείες ενάντια στο ψυχικό στίγμα και στην εμπορία ανθρώπων

ΠΙΕΖΟΠΟΡΙΑ για τη συμπλήρωση 100 χρόνων λειτουργίας του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, αλλά και με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας, έκαναν χθες μέλη του Συλλόγου Οικογενειών για την Ψυχική Υγεία Θεσσαλονίκης στο κέντρο της πόλης. Συγκεντρώθηκαν στη συμβολή των οδών Ερμού και Αριστοτέλους και κρατώντας πλακάτ ενάντια στην προκατάληψη για τα θέματα της ψυχικής ασθένειας κατευθύνθηκαν μέσω της παραλιακής λεωφόρου Νίκης στον Λευκό Πύργο.

Στο μεταξύ το απόγευμα του Σαββάτου εκατοντάδες

πολίτες έκαναν πορεία στο κέντρο της Θεσσαλονίκης κατά της εμπορίας ανθρώπων, στο πλαίσιο του Walk for Freedom.

Οι συμμετέχοντες φορώντας μαύρα ρούχα και έχοντας κλειστά με μαντίλια τα στόματά τους ξεκίνησαν την πορεία από το λιμάνι της πόλης με τελικό προορισμό τον Λευκό Πύργο.

ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΜΕΝΕ ΓΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗ Η ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΕΙΑ

ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΛΟΥ

Με τη διάγνωση των ρευματοπαθειών να καθυστερεί κατά μέσο όρο μία πενταετία στην πατρίδα μας –χρονικό διάστημα στο οποίο προχωρά η βλάβη και εξελίσσεται η αναπηρία–, το μήνυμα της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας (ΕΡΕ) και της Ελληνικής Εταιρείας Αντιρευματικού Αγώνα (ΕΛΕΑΝΑ) συνοψίζεται στη φράση του ρευματολόγου Χαράλαμπου Μπερμπερίδη, προέδρου της ΕΡΕ: «Κάθε πόνος και κάθε πρήξιμο σε άρθρωση χωρίς να έχει προηγηθεί κάκωση πρέπει να μας οδηγεί στον ρευματολόγο». Γι' αυτό άλλωστε η ΕΡΕ,

η ΕΛΕΑΝΑ και ο Σύλλογος Σκελετικής Υγείας «Πεταλούδα» υλοποιούν την εκστρατεία «Μην αργείς. Επικοινωνήσε τώρα». Η Αθανασία Παππά, πρόεδρος της ΕΛΕΑΝΑ, τονίζει πως αν η διάγνωση των ρευματολογικών νοσημάτων γινόταν άμεσα και η θεραπεία ξεκινούσε εντός 12 εβδομάδων, οι επιπτώσεις των νοσημάτων θα ελαχιστοποιούνταν. Ζωτικές σημασίας είναι επίσης ο εμβολιασμός των ρευματοπαθών. Παλιά οι γιατροί φοβούνταν να εμβολιάσουν τα άτομα που έπασχαν από αυτοάνοσα νοσήματα, όμως οι ρευματοπάθειες πρέπει να εμβολιάζονται. Παράλληλα, κενό διαπιστώνει νέα μελέτη στην

«Τα άτομα με ρευματοπάθειες πρέπει να κάνουν τα προληπτικά εμβόλια για τις λοιμώξεις». Αθανασία Παππά, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Αντιρευματικού Αγώνα

ενημέρωση των Ελλήνων για τα σκελετικά προβλήματα. Από έρευνα για την κύφωση και τη σκολίωση, την οποία παρουσιάζει η πρόεδρος του Συλλόγου Σκελετικής Υγείας «Πεταλούδα» Μέμη Τσεκούρα, προκύπτει ότι οκτώ στα δέκα άτομα δεν έχουν εξεταστεί ποτέ γι' αυτές τις σκελετικές στρεβλώσεις και ότι μόνο δύο στα δέκα παιδιά έχουν εξεταστεί στη σπονδυλική στήλη. Επίσης, μόνο ένας στους τέσσερις ανθρώπους που υποφέρουν από πόνους στην πλάτη απευθύνθηκε σε γιατρό και ένας στους τρεις που υποφέρουν συχνά από οσφυαλγία δεν ασκείται καθόλου και χρησιμοποιεί υπολογιστή καθημερινά.

Η καλή διάθεση «σύμμαχος» στο εμβόλιο κατά της γρίπης

Από τη PITA ΜΕΛΑ
rmela@dimokratianews.gr

Η καλή ψυχική διάθεση φαίνεται ότι επηρεάζει την αποτελεσματικότητα του εμβολίου κατά της γρίπης στα άτομα της τρίτης ηλικίας. Γι' αυτό, τώρα που είναι η εποχή να κάνετε το αντιγριπικό εμβόλιο, φροντίστε να έχετε θετική διάθεση και να είστε σε καλή ψυχολογική κατάσταση, προκειμένου να αποδώσει το εμβόλιο στον μέγιστο βαθμό.

Αυτό είναι το συμπέρασμα μιας νέας βρετανικής επιστημονικής έρευνας, της πρώτης του είδους της. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το αντιγριπικό εμβόλιο είναι αποτελεσματικό μόνο στο 17% έως 53% των μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων, έναντι ποσοστού 70% έως 90% μεταξύ των νεότερων.

Οι ερευνητές του πανεπιστημίου Νότιγχαμ, με επικεφαλής την καθηγήτρια Ψυχολογίας της Υγείας Καβίτα Βεντάρα, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο ιατρικό περιοδικό «Brain, Behavior and Immunity», μελέτησαν 138 ανθρώπους 65 έως 85 ετών, που επρόκειτο να κά-

νουν εμβόλιο για τη γρίπη H1N1. Η μελέτη κατάληξε στη διαπίστωση ότι άτομα σε καλή ψυχολογική κατάσταση επί έναν μήνα προτού εμβολιαστούν είχαν στη συνέχεια αυξημένα επίπεδα αντισωμάτων κατά του ιού της γρίπης. Ακόμη μεγαλύτερη ήταν η θετική συσχέτιση, αν την ίδια την ημέρα του εμβολιασμού κάποιος είχε πολύ καλή ψυχική διάθεση. «Τα εμβόλια είναι ένας άπι-

στευτα αποτελεσματικός τρόπος για να μειωθεί η πιθανότητα των λοιμωδών νόσων. Όμως η αχίλλειος πτέρνα τους είναι ότι η ικανότητά τους να προστατεύουν από μια ασθένεια επηρεάζεται από το πόσο καλά δουλεύει το ανοσοποιητικό σύστημα ενός ανθρώπου. Ετσι, εκείνοι με λιγότερο αποτελεσματικά ανοσοποιητικά συστήματα, όπως οι ηλικιωμένοι, μπορεί να

Καταπολεμά πιο αποτελεσματικά τον ιό στους ηλικιωμένους που δεν ήταν σε κακή ψυχολογική κατάσταση

δουν ότι τα εμβόλια δεν λειτουργούν εξίσου καλά σε αυτούς όπως στους νεότερους. Επιβεβαιώσαμε ότι άλλοι παράγοντες, όπως οι ψυχολογικοί, επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των εμβολίων» δήλωσε η δρ Βεντάρα.

